

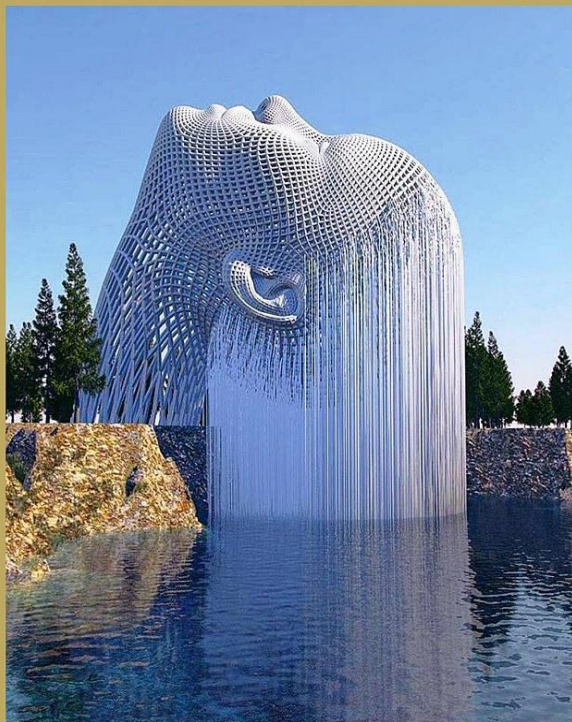
FEED BACK

Revistă de experiment literar

Director Daniel CORBU

ANUL XIV
2017

Nr. 5-6
MAI
IUNIE

O POETICĂ A UMBREI

Constantin DRAM

Opoziția întuneric – lumină, una dintre cele mai fascinante dintre cele care au marcat imaginarul umanității, a generat mai apoi o recuperare a întunericului, în multiple forme, *umbra* fiind, ca reflectare a unei materialități semipercepute, într-un amestec de lumină și întuneric, cea mai fascinantă. Într-un aforism Blaga spunea „tăcerea e umbra unui cuvânt” iar în poemul *Biografie*, marele poet al liniștii și al cântecului/ cuvânt spunea: „Unde și când m-am ivit din lumină, nu știu/ din umbră mă ispitesc singur să cred/ că lumea e o cântare”.

În mod cu totul neplanificat, urmărind cărți care se ocupau de o problematică a *umbrei*, l-am descoperit pe Ionuț Caragea în volumul *Umbră lucidă* (Editura Fides, 2016, cu o prefață semnată de Maria – Ana Tupan), autor cu o gândire poetică programatică, așa cum o arată și cuvintele de început cu care își deschide volumul: „Adevărul așteaptă precum o umbră despre care evităm să vorbim. O umbră care continuă să ne șoptească rugăciunile.” Adjudecându-și rolul celui care mediază, care aduce către noi *logosul*, poetul, în viziunea lui Ionuț Caragea, e cel care, sub multiple reprezentări, ne aduce

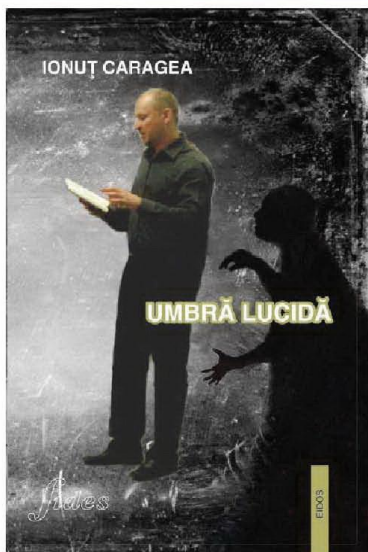
revelația și traducerea lumii: „ (...) poetul este ochiul/ care îi lipsește ciclopului nopții/ și ochiul care îi lipsește/ ciclopului zilei/ poetul este perplexanta prezență/ pe covorul roșu/ al propriului sânge/ braț la braț/ cu doamna moarte/ spunându-i ceva la ureche/ zâmbindu-le apoi celorlalți/ ca și când/ i-au mai rămas/ multe vieți de trăit”. Dintr-o altă perspectivă, mai apropiată de poezicitatea clasică, a imaginii cu adevărat revelatorie, poezia intitulată *Petale de umbre* este celălalt text prin care ideea de creație/ creator poate fi pusă în relaționare cu ceea ce găsim pe parcursul volumului: „sufletul meu/ așteaptă cuminte/ pe fundul unui ocean de singurătate/ să cadă steaua norocoasă/ a inspirației// în tot acest timp/ asist la spectacolul/ în care moartea/ dăruiește creatorului/ o floare cu petale/ de umbre”.

O poetică a umbrei ne propune autorul acestui volum, plecând de la superioritatea pe care arta (prin infinițele ei posibilități de reprezentare) o are față de materialitatea efectivă. Ca un fel de scut protector, poemelor care explicit configurează un imaginar al umbrei li se alătură altele, de anvergură, cu conținut puternic

reflexiv, unele dintre ele fiind replici adresate unor creații clasice deja, altele încadrându-se în tradiția imnică și post-imnică. Într-o căutare specifică poeziei, lumea este indusă și dedusă, în procedee adeseori sofisticate, amintind de proceduri conexe, inspirate din celelalte modalități de figurări imaginare ale Cosmosului mare și/ sau mic. Ionuț Caragea se arată astfel a fi un poet reductabil, glosând aidoma celui care vorbește de la tribună sau de la amvon, având conștiința clară a concentrării mesajului poetic, în așa fel încât textul capătă rezonanța sonorilor sacralizate: „Dumnezeu al întregului și al diviziunii/ al sufletului și al particulii de suflet numită Om/ Eu presimt că atunci când voi muri/ voi scăpa de carnea și mintea/ care se chinuiesc să înțeleagă totul/ din punct de vedere liniar și mai puțin ciclic/ mai puțin cuantic, franjuri, valuri, pliere/ mai puțin călătorii prin găuri negre și găuri de viemie/ contracții și decontractii ale universului/ la fel cum uterul unei femei încearcă să ne introducă/ pe scena vieții printr-o fantă de lumină/ la fel cum coboară hoții ștregari/ din tumul transcendent al lumii de dinainte/cu inima în mâini/ agățați de cordonul ombical”.

Substituind vocea poetică aceluia care știe și are forța logosului de a comunica, poemele din acest volum cultivă o varietate de imagini și de interpretări asociate *umbrei*, aceasta cunoscând o mulțime de ipostaze; interesant și operant la nivel de imaginar poetic este faptul că toul pornește de la „orbirea” generată de cuvinte: „cuvintele m-au legat/ cu o eșarfă de sânge la ochi/ și m-au dus departe/ să-mi răscumpăr viața/ de dinainte de dinainte/ eu îmi numărăm pașii/ și miroseam aerul/ să știu unde să mă întorc/ atunci când visez”.

Umbra (numită, bănuită, indusă, dedusă, programată într-un sistem pe care specialiștii îl numesc „înglobat”) este, la început și la final, aceea dezvăluită în cuvintele cu valoare de motto ce precedă poemele. Altminteri, umbra generând o articulare de poetică ad-hoc, susține

la nivelul imaginii derularea întregului volum, într-o unitară și coerentă ca demers poetic de calitate: *umbra* amintirilor niciodată egale cu puterea trăirilor de moment, *umbra* cuvintelor și a viselor, *umbra* proprie și *umbra* creației, *umbra* timpului și a singurătății, *umbra* lucidă (a titlului), *umbra* iubirii, umbra indusă în pasăre neagră, *umbra* care intră în noapte, *umbra* care râvnește la propria-i devenire, *umbra* atotștăpânitoare, *umbra* substituind periculos de mult erosul viu, *umbra* mitică, *umbra* cotidiană, *umbra* melancoliei și a nostalgiiilor de vârstă, *umbra* speranței trimițând spre noi creații.

Poeziile lui Ionuț Caragea articulează un univers plasat sub semnul cunoașterii și al reprezentării, poetul asumându-și fără emfază inutilul rolul celui care adună identități într-o macro-identitate, cea care se poate intui doar poetic, într-o aventură cuprinsă mereu de cele două reprezentări ale *umbrei*: „sunt o scânteie prinsă între cele două umbre/ umbra celui ce sunt și umbra/ celui care-am fost cândva”.